

#30

ROZSDA Endre

ROZSDA ENDRE (1913-1999)

Danse de la Guerre, 1942

Olaj, vászon | Oil on canvas, 81,5x62 cm

Jelezve jobbra lent | Signed bottom right: Rozsda

Hátoldalon | On the reverse: Atelier Rozsda pecsét | Stamp of Atelier Rozsda

Kezdő ár | Starting price: 8 500 000 Ft | 23 288 EUR

Becsérték: 14 000 000 - 18 000 000 Ft

Estimate: 38 356 - 49 315 EUR

1. Rozsda Endre: Kehely, 1941
Várfok Galéria, Budapest

2. Rozsda Endre:
Mickey Egér felszólalása a Parlamentben, 1941
magántulajdon

Rozsda Endre *Danse de la guerre* című festménye a munkássága egy különleges és egyedi időszakában keletkezett. 1937-ben, egy véletlen találkozás alkalmával két művész barátja, Ámos Imre és Anna Margit meghívták Bartók Béla egyik hangversenyére, melynek hatására Rozsda felismerte, hogy nem kortársa önmagának.¹ Ekkor - hátrahagyva budapesti életét - Párizsba utazott a kísérletezés és egy új, progresszív stílus elsajátítása céljából. „Bartókot hallgatva elhatároztam, hogy nem egyszerűen más kell tennem, hanem más regisztereken magamban. Magamban kellett kutatnom. Ezen az estén bizonyosságot éreztem, hogy saját lehetőségeim alatt vagyok. Megértettem, hogy Bartók másfelé ment. Valami olyan felé kellett menni, ami a huszadik század felfedezésére vezet bennünket”²

- nyilatkozott a későbbiekben Rozsda a meghatározó koncertélményéről. Ebben az experimentális időszakában Rozsda egyre inkább eltávolodott az 1930-as évekbeli, Aba-Novák által befolyásolt stílusától, világos színekben ábrázolt portréktól, szabadtéri képektől, illetve a posztimpreszionista és naturalista stílusjegyeiktől. Elindult az ezt követő hosszú évekig tartó szürrealista stílus kutatása és felfedezése irányába. Párizsban megismerkedett Picasso, Max Ernst, Matisse és Kandinszkij műveivel, amelyek ugyancsak nagy hatást gyakoroltak rá. Festői nyelvzete ekkor egymást követő kísérletekből és azok kidolgozásából állt össze - sötétedett a paletta, szinte fluoreszkáló színekkel töltött geometrikus elemek lepték el vásznait, jellemzővé vált a fekete háttér, lilás színek domináltak.³

(Kehely, Mickey Egér felszólalása a Parlamentben, 1941)

Ekkoriban készült művei gyakran a művész egzisztenciális szorongását, az őt körülvevő nyugtalanságot és a kiismerhetetlenség történelmi drámáját tükrözik a felszínen túlmutató absztrakció segítségével.⁴ Az itt vizsgált mű, a *Danse de la guerre*, vagyis *Háborús tánc* egyik kikerülhetetlen darabja Rozsda ez időben készült festményeinek. A körülötte zajló háborús események hatására megjelenik művein a befelé fordulás, az emberi természet vizsgálata, a szabadságvágy, illetve a kutatás, mint az életének egy alapvető mozgatórugója. Mindezek a motívumok megalapozzák és végigkísérik Rozsda művészetét egészen a késői korszakáig.

ERDÉLYI REBEKA

¹ Rozsda Endre: Az idő ölelésében. Magyar Nemzeti Galéria, Budapest, 2013

² Rozsda Endrével beszélget David Rosenberg. In: Rozsda Endre: Az idő ölelésében. Magyar Nemzeti Galéria, Budapest, 2013

³ Rozsda 100: A párka fonala: Rozsda Endre. Várfook Galéria, Budapest, 2013

⁴ Rozsda 100: A párka fonala: Rozsda Endre. Várfook Galéria, Budapest, 2013

